

La Veu de Catalunya

5cent.

NY 1.º NÚM. 120

BARCELONA: DILLUNS 1 DE MAIG DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ROELONA (Edició del vespre). 1 pta. al mes | ESPANYA. 4 ptes. trimestre
Edició del matí. 1 pta. al mes | Fora d'ESPANYA. 5 ptes. trimestre
Paquet de VINTIQUINCH NÚMEROS. 75 cèntims
Anuncis, esquelas, remitits y reclams, a preus convencionals. Per l'edició de vespre s'admeten
quels mortuoris fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncio del día
Sant Felip y Sant Jaume, apóstols
Sants de comú: Sant Atanasi b. y dr. y Santa Zoé, m.
Quaranta horas: Continúan a la iglesia de religiosas de Fillos de María. (Ensenyansa).—S'expone a las sis del matí y se reserva a dos quartos de vuyt de la tarde.—Demà: acaban a la mateixa iglesia.
Cort de Maria: Pala-vista a Nostra Senyora de la Mercè, en saig esta privilegiada, 6 en la del Pl.
La Missa d'avuy: Es la de Sant Felip y Sant Jaume, apóstols.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D. E. Lozano.— 30 abril
Hores d'observació: 8 matí; 8 de la tarda.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 765.64;
765.00.—Temperatures: Màxima: 20.6 a sol; 21.9 ombra. Mínima: red. 9.0, 1.0 ombra.—Termòmetre
tipo: 20.4; 18.8.—Pluja en 24 hores: 0.00.—Aigua evaporada en 24 hores: 4.25; 2.28.—Grans d'humiditat: 63.0; 59.0.—Vents: Direcció: SSE; 8.0. Velocitat per 10 s: 3.4; 1.9.—Estat del cel: Nublós.—Núvol: Classe: Cum. Cantitat: 0.2; 0.5.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, 5 h. 7 m.—Puesta, 6 h. 40 m.—Lluna plena: Sortida, 8 h. 7 t.—Puesta, 5 h. 40 m.

275/6

DON EMILI MATHEU Y JACAS

Morí'l día 18 del passat abril
(A. C. S.)

Sos adigits germà, germanas, cunyada, fillastres, nebots, nebotas, nebots y nebotas polítics, cosins y demás parents, al recordar a sos amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, 'ls hi pregan que'l tingan present en llurs oracions y 's servescan assistir als funerals que'n suffregi de la seva ànima's celebrarán demà, dimars, a las deu del matí, a la parroquial iglesia de Sant Pere de las Puellas.

Las missas acabant del ofici y després la del perdó
Lo del se despedeix a la iglesia. No s'invita particularment.

LA CASA DE COMERS DE MANILA SERRA y OLIVER

de la que es soci-gerent D. J. Oliver Bauzá

Trobantse a Barcelona accidentalment y a instancias de variis amichs, se decideix a admetre en comissió poders para administració y compra-venta de fincas urbanas y rústicas, tan a las provincias filipinas, com a Manila, cobrar dipòsits, etc., etc.

Laforja, 11, Sant Gervasi.-De 8 a 11 matí

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

Zarzaparrilla de Múniera

Se recomana para curar ab éxit las malalties humorals
La Zarzaparrilla Múniera purifica la sanch, enforteix los nervis y dona vitalitat a tots los òrgans y funcions del cos.
Aquest producte està acreditat en todas las poblacions d'Espanya.
Hi ha tres mides de frascos: los grans son de cabuda 700 grams; los mitjans de 350, y 'ls petits de 250.
Preparació al engrós y de Vins Xarops medicinals.
Farmacia de Joseph M. Múniera.—Passeig de Gracia, núm. 24.

EL INDIO

24, CARME, 24
NOVETATS PERA ESTIU
S'ha rebut complet assortit en

Sederia, Llaneria y Fantasias de cotó
PREUS EXCEPCIONALS

ACABA DE SORTIR
Les presons imaginaries per PERE GOROMINAS
Un volum de més de 200 pàgines. DOS pessetas.
De venda a "L'Avenç", y principals llibrerias

Sanejament d'edificis
Water-closets, lavabos, tuberias, sifons de descàrrega automática, ventiladors, filtres para aygua.
Los sistemas més perfeccionats y econòmichs
Dannis y Grau. Frontal de la Academia d'Hygiene de Catalunya Montesión, 19

Als arquitectes y mestres d'obras
L'establiment més barat que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demás materials para la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del Ensanche).—Joseph Corral, Barcelona.

REGALO ALS PINTORS
de quadros. Tela ab bastidor de 100 per 80 cts., sis rals. Los demás articles a preus reduhits. Capellans, núm. 4, recó.

L'agitació protestant a l'Austria

La lluita entre alemanys y txechs que té sotmuguts los fonaments del imperi austriach, acaba de pèndrer una nova forma: de nacionalista se converteix en religiosa. Fa ja una pila de dias que la premsa, s'ocupa ab interès creixent de l'agitació, en sentit protestant, promoguda pels alemanys d'Austria, al erit de: *separem-nos de Roma!* Se parla de la constitució de grans Ligas para fomentar las conversions al protestantisme; de fullas que aquestas Ligas escampen a centenars de milers per tota l'Austria; de meetings en los que hi prenen part los més famosos oradors pangermanistas; de poblacions enteras que abjuran del catolicisme. Y avuy, també parla de la creuada empresa pels catòlics austriachs, capitanejats per sos bisbes, a fi de contrarestar la campanya anti-catòlica dels pangermanistas.

A primera vista sembla que'ns trobem davant d'un nou conflicte que ve a posar més en perill la vida del imperi austriach. Sembla, una nova llaga en un cos xacrés, a prop de descompondres.

las crisis agrícolas, comensà a dedicarse al comerç y a la industria, y, dintre poch temps, los alemanys tingueron en ells un rival poderós y comensaren a sufrir las conseqüencias d'una forta competència mercantil.

Desde aquest punt lo sol del poderin alemany comensà a anar a la posta. La preponderancia dels alemanys minvà cada dia. Las reivindicacions dels txechs s'imposaren cada jorn ab major forsa:

Lo comte Taaffe volgué, inútilment, armonisar los interessos dels dos pobles. Lo comte Badeni donà la primera satisfacció a las aspiracions dels txechs ab la publicació de las ordenansas bilíngües, combatudas ab tanta energia pels pangermanistas, que's vegé obligat a abandonar lo govern. Caygué'l comte Badeni, però subsistiren las ordenansas, y'l comte Thun, son successor, després de fer mil esforços para arribar a una concordia, ha reconegut de quina part estava la raho y de quina la intranquiesca sistemática es injustificada y s'ha decantat de la banda dels nacionalistas txechs.

Los pangermanistas, davant la imminencia de la total cayguda de son predomini, aconsellats pel despit y ab lo cor plé de rabia, han comensat la campanya furiosa que ja fa dos anys té en continua agitació l'imperi austriach.

De primer, tractaren d'imposar-se en lo Parlament. Frescos están en la memoria de tots los records d'aquellas sessions borrascoasissimas, en que 'ls diputats anavan a cops de puny y en que havia d'intervenir diariament la forsa pública en las sessions de las Cambras.

Veyent que ab aixó no's sortien ab la seva, la emprengueron per altres indrets, prenent una actitud francament revolucionaria y separatista. Abans de tolerar lo triomf de las reivindicacions txechs y de que dins de l'Austria disfrutí la nacionalitat txeca iguals drets que la gormánica, están disposats a predicar la separació y a treballar para la anexió a Alemania.

Quan la mort d'en Bismark, s'entregaren los pangermanistas a grans manifestacions de dol, dirigint comunicacions al govern prussià en las que, després de plorar la mort del gran defensor de la patria gormánica, manifestaven que dins de l'Austria hi havia un poble alemany separat de la gran patria la qual tenia 'l deber de redimirlo de la esclavitud que sofria. D'allavors endavant, han sorvintejat las manifestacions separatistas y la anexió a Alemania ha sigut l'ideal dels pangermanistas radicals, capitanejats per en Schönerer, en Wolff y Iro.

Y arribé a la agitació protestant d'aquestos dias. Los diputats del grupo catòlic y 'ls antisemitas, s'han posat, en lo Parlament, al costat dels nacionalistas txechs. Ab aixó n'hi ha hagut prou para que 'ls pangermanistas atacassin en tots los tons a la Iglesia catòlica com a enemiga declarada y prediquessin la conversió dels alemanys de Austria al protestantisme, per ser la re-

ligió del imperi alemany, qui ha de declinarlos del esclavatge que, segons ells, sofreixen.

La activitat de que donan mostra en aquesta campanya es extraordinaria.

Aussiliats per algunas societats protestants d'Alemania, han montat verdaderas agencias de conversió al protestantisme y han utilitat tots los medis para fer propaganda.

Més, ningú podria negar que 'ls tíanichs esforços dels pangermanistas donan per are uns resultats ben magres. Havian anunciat que per Pasqua, a Praga solzament, deu mil catòlics s'haurian convertit al protestantisme y, a horas d'are, no arriban a quatrecentos los que s'han sortit del catolicisme. Y es ben natural que sigui així. Se necessita tot l'apassionament de que han donat provas los pangermanistas para creuer de bona fé que 'ls nou milions d'alemanys catòlics que's comptan a l'Austria, abdicarien de sas conviccions religioses, de la fé de sos antepassats, d'aquells sentiments que están per demunt de tots los interessos y las passions de la terra, perque s'extingis lo predomini que en la política austriaca havian tingut fins are y fa respectar la seva personalitat nacional lo poble txech.

Fins las iglesias protestants austriacas han comprés que'n lo moment actual la religió no era més que una carreta y que'l fi dels agitadors no'es altre que preparar la desmembració del imperi austriach. En lloch de donar facilitats para las noves conversions, han continuat exigint las mateixas solennitats que abans para l'ingrés en lo protestantisme, y avuy com sempre, s'ha d'acreditar una completa instrucció religiosa y restan prohibidas las conversions colectivas.

Si algún duple's tingues respecte al caràcter polítich de l'actual agitació protestant, bastaria fixarse, pera esvahirlo, en que únicament presenta alguna gravetat, fins al punt de que'l Govern ha tingut que pendrer precaucions energicas, en la frontera alemanya. Y no s'ens parli para contradirnos de l'actitut dels catòlics y especialment del clero austriach, ja que's més que natural que no permanexin indiferents davant la propaganda anti-catòlica y anti-patriótica dels pangermanistas.

En una proclama publicada per la Societat Evangélica d'Alemania «Gustav Adolph» y escampada ab profusió per Austria, s'hi llegeix:

«L'Austria no'es mes que mitj alemanya y ha de serne completament. La muralla que deté lo desenrotllament del poderiu alemany, es la nació txeca: aquesta nació, donchs, ha de ser aniquilada. La Prussia ha de germanisar aquest poble!» Aquestas afirmacions ens provan clarament que'l crit *separem-nos de Roma!* que avuy lleans los pangermanistas, es un crit de despit y de rabia, es un crit que vol dir: jaxafem al poble txech y, si axó no's es possible, separem-nos de Austria.

FRANCESC CAMBÓ.

Home a l'aygua!

I
Lo «Vulcano», vapor de 4,000 toneladas, classificat de primera al Lloyd y ab una forsa de 1,500 cavalls nominals, que desenvolava sa excelent máquina de triple expansió, se trobava el 24 de setembre ab l'ancra a pico, solts los caps que'l subjectaven a la boya de l'andana y lleansat espessos núvols de fum per l'ample boca de sas duas xamaneyas.

El capítal dalt del pont, llest de papera, abarroitat de càrrega para las Antillas y ab gran número de passatgers, indicí'l pràctic ab una senya qu'havia arribat l'hora.

Sonà'l telégraf: la máquina com una bestia feréstega que's veu en llibertat, al sentir el vapor a las válvulas, llenas dos ó tres esbafes protestissims, cruxí ab grinyolaments desagradables, giró l'arbre de l'hélix, y'l soroll de las primeras paladas batent l'aygua, s'uní al trinch, trinch monótono del molinet de vapor que pujava lentament l'ancra al costat del barco.

Y'l «Vulcano», airo, barbotant fum negríssim, trepidant ab las revolucions del servomotor, grave y seró com un collos satisfet de sa forsa, atravesó l'andana ab magestosa indiferencia, y la sirena de vapor xiulava ab sons de despedida, y la bandera enlayrada al pal de popa, baixava y pujava molt poch a poch, fins tres vegadas, y de las mures de lo castell de popa, y del combés, mil mocadors s'agitavan al vent trasmetent los seus adens als que quedavan a terra.

II
Non dias després, qualsevol qu'hagués vist al «Vulcano», no hauria pensat pas qu'era'l mateix magestuós barco que sortí dias enrera, seré, lleansat glopadas de fum negre per sas enlayradas xamaneyas... no; lo «Vulcano» havia perdut la gravetat y ballava sobre las onas com una llanxeta de tres al quarto, fent reverencias ridicolas y alisant a la millor l'hélix a dos metres de l'aygua, girant vertiginosamente ab giravols impotents.

Y quinas bandadas, Deu meu!
A bordo no's podian donar quatre passos sens imminent perill d'anar de cap contra d'alguna de las muras, si no'l deturava abans qualsevol maquinilla, que allavors lo que's perdía en distància se guanyava ab lo topament, com ho explicava més científicament lo capitá: «La dureza del cos *vocant* está en rabó inversa del quadrat de la distància...» y vencho aquí!

Cosa que si no aliviava las bossogas, portava un poch de balsam consolador... als esperits.

Dos dias feya que durava aquella batassa del barco contra 'ls elements.

Se menjava de «fambre»... ¡es clar! Qualsevol resistia aquelles balansadas de 45 graus!

Al mestre cuyner se li va vessar a sobre una caldera digna de Gargantúa y plena d'aygua bullenta, que deixá al infelís escaldat com un pollastre y roig com un cranch bullit.

Ab lo que, prudentment, los altres oficials de *re manducatoria*, abandonaren ab tanta pressa com modestia lo sagrat indret, fugint de la crema.

De la pisa no tenim que parlarne; las trencadissas se succehian ab descomsoladora freqüencia, y totas las nenass bel passatge havian reunit jochs de firot a ab los trossos de la vaixella perduda.

Sortian los plats de las suspensions-Cárdano, com si fossin balas de Matser, y, en aquells dos dias de perdurable recordació se registraren a bordo un parell de dotzenas de fracturas de major quantia, amen d'un centenar de nasos esclafats, luxacions de tals ó quals extremitats y morats, ó equimosis que deya lo físich.

III
Y eran las quatre de la tarde, si havia de creures a la que pica l'oficial de guardia en lo campanar del pont.

Y acudí l'altre oficial a substituir lo *quarto*, pujant penosament l'escaleta del pont, seguit del agregat, un jovenet que en prou feyna arribava als 15 anys.

Pres lo sant y senya, y agafats als barrots, enrahonavan del tema actual. L'estat indecorós del mar, y l'estat encara més indecorós de la taula de popa y del abús de la vianda.

De prompte, al castell depreca, s'ohiren crits esglayadors. Una veu més alta, veu d'home de mar, que dominava la dels elements, cridá:

—«Home a l'aygua!»

Y de tots los indrets sortí'l passatge, abocantse sobre 'ls costats del barco, lleansat al mar cadiras, salvavidas, taulons, tot lo que's tenia a mà.

L'agregat s'abalauzá per la banda de babor.

Lo naufréch passá pel costat del barco... però no era un home... ¡valgam Deu no!... era una pobre nena!

¿Que passá per l'ànima d'aquell altre noi?

Deu ho sabrá.

Desaparegué para la barana, a temps que l'oficial manava máquina enrera, y cridava al timoner:

—«A la via, firme!»

IV
L'agregat nadá, nadá com un desesperat cap abont creya que's trobava la nena.

Arribá al seu costat.

Lo naufréch, gracias a las faldille-tas, se sostenia sobre l'aygua.

—No tinguis por nena, agafat al meu col!

La nena obelhí y pará de plorar.

A l'aquell moment, lo xiulet del vapor se deixá oír lluny, molt lluny.

—Que no tardin... Senyor... que no tardin... me canso! no pueli més...

Lluytava, lluytava ab desesperació, però se li paral·lavan los braços.

—«M'enfonzo... m'enfonzo!»

Y s'enfonzava!

Una vegada... dugas...

A la tercera, lo xiulet de vapor roncch, com si gemegues, portá als seus ohidos l'últim eco d'un món que s'abandona.

Després... res.

Brombras d'escuma que's desfeyan al cristall de l'aygua... onas gegantinas, ab crestas que fuetjavan la superficie del mar!

Y la sirena del vapor xiulant; xiulant cada vegada més aprop!

RAMÓN ORTAS-RAMOS.

Notas científicas

En una conferencia donada per M. Camil Flammarion, sobre lo llamp, ses caprítxos y victimas que produheix, extraíem aquestes dadas ben curioses.

Segons las estadísticas, lo número de morts desde 1854 al 1895, es a França de 3 435 homes y 1 305 donas. Aquesta *galanteria* del llamps s'atribuix a moltas causas, electricitat orgánica, vestits, etc., pro lo probable es que sia degut a que hi han menos donas que homes en los travalls del camp y de consegüent están menos exposadas als efectos ó fenòmens elèctrics.

Da las estadísticas presentadas per M. Flammarion resulta que 'ls paisos montanyosos son los més castigats per lo llamp. Aquest fenomen s'explica fàcilment: en la montanya se forman ab més

frequència les tempestes i llurs habitants estan més a l'interior que'n les planes on les cases abundan més i de consegüent és més fàcil en cas de tempestat arrencar-se en elles. Així se explica que a París i en el departament del Sena s'han relacionat poquíssimes les desgràcies causades per les llamps.

Las víctimas de las tronadas, morte ó ferits, poden classificar-se per lo següent ordre: 1.º Sota les arbres. 2.º En plé camp, sobre tot portant objectes de ferro, l'arada, eynes de treball, etc., ó tenint la brida dels animals. 3.º En las casas aisladas. 4.º En las iglesias sobre tot si s'aguanten la corda de la campana que's fatoca mentre dura la tempestat. 5.º En las casetas de guardas de ferrocarrils. 6.º En las ciutats.

Los ejemplos que citó lo conferenciante per probar las estranías de los llamps son ben curiosos. Veuem aquí alguns. L'últim passat a Courcelles-les-Sons, Mlle. Philomane Escalbert, de 19 anys, Adele Dulaure, de 22 i Mlle. Leonie Legere, de 44, estaven arressorades en una garbassa de blat, en dia de tempesta, quan caigué un llamp que matà a Mlle. Legere. En quant a las joves companyes se las va trobar sanas y salvas, sense sabates als peus, ni mica de roba sobre sos cosos.

Una violenta tempesta, escriu Mr. Wander, se formà sobre lo poble de Beugnon (Deux-Sevres). Jo'm trobava en una casa de camp, al mateix temps que dos anys de 12 ó 13 anys. Aquests últims s'estaven a xopluch sota un porxo de l'estable, ahont hi havia 25 caps de bestia. Devant d'ells se trobava un pati que formava pendent cap a un gran aiguamoll en lo que s'alçava un gros om. Tot d'un plegat una bola de foc grossa com una poma va aparèixer al ull del om i va anar descendint de branca en branca y baixà pel tronch del arbre fins que arribà a terra y començà a rodolar lentament per lo pati, semblant buscar un camí entre's regatons de l'aigua arribant així allí ahont s'estaven los nens. Un d'ells va tenir coratge pera tocarla ab lo peu; tot seguit se sentí una tremenda detonació que va fer tremolar las parets dela casa y los dos noys van esser tirats a terra. Passat l'espaunt van corre a plegar als admistradors da trobarlos sens la més petita ferida. En cambi, lo llamp havia mort orze caps de bestia.

Altres casos cita verament extraordinaris, als que la ciencia encara avny no sap dar una explicació satisfactoria.

Las horas de sol a Espanya

M. H. König ha publicat fa poch, un treball sobre aquesta qüestió. Ha fet us dels datos de 130 localitats, la major part situadas a Inglaterra y a l'Europa central. Més de 40 estacions inglesas han proporcionat datos recollits en 10 anys. Y unas 30 localitats, datos d'un ó dos anys.

D'un modo general, las horas del sol aumentan lentamente de las islas Británicas cap al Est, y més rápidamente cap al Sud. En l'Inglaterra septentrional se comptan anualment 1.200 horas de Sol, mentres que'n la part meridional se n'obtenen 1.600. A Alemania se'n compten 1.600, a Austria 1.800; y en la costa del Adriático y a Italia 2.500 y en lo centre d'Espanya 3.000.

Resulta, donchs, que Espanya es dels països que gosa de més sol, lo qual es que per lo vist lo sol no va acompanyat d'altres qualitats que'n fan bona falta.

Preparacions para platejar metalls

Composició para platejar l'arom:
Nitrat de plata. 3 parts.
Clorur sódic (sal comuna). 2
Cremor tártaro. 210
Barrejat y ab un drap un xich humit fregar lo metall.
Altres mixelures:
Aigua destilada. 6 a 10 parts.
Clorur de plata. 14
Oxalat de potassa. 21
Clorur sódic. 30
Cloridrát amoníac. 75
Fregar lo metall ab un drap enrotllat ab aquest líquit.

Concerts de Greef

Abans d'anarsen de Barcelona el pianista de Greef va donar un concert extraordinari el diumenge a la tarda, en el que hi prengué part com a concertista de violí en Crickboom, mestre molt apreciat en tal instrument y sempre aplaudit a Barcelona.

Y així va combinar-se un programa en qual primera part, pera piano sol, hi havia las Variacions series de Mendelssohn, la Pastorà i el Capriccio de Scarlatti y l'Opus 10 de Chopin. En la segona part, de Greef en el primer concert, una de las més hermosas y més ben interpretadas que li hem sentit aquesta temporada en el Teatre Lirich al pianista belga. Lo millor del concert estava, per aixó, en la segona part, ab la Sonata pera violí y piano de César Franck, tocada per Crickboom en la part de violí. En aquesta sonata una obra monumental de la música dita de camera, enals dos temps, Fantasia y Finales, principalment, son de una sèrie y d'una elegancia que difícilment se troben igualadas en las obras musicals de més renom del mateix gènere.

El públic concurrent al Teatre Lirich va esbarrinar ab vera fruició la Sonata de César Franck, aplaudint ab entusiasme tots els quatre temps que la componen, principalment la hermosíssima Fantasia y l'Finales exquisit que van haver de repetir els concertistes després d'haver sigut cridats moltes vegades en mitj dels aplaudiments de tot el públic.

En Crickboom la coneix y la executa per modo admirable aquesta música, y i tanques més, si resulte més intensa, ab més forsa la seva execució, l'efecte artis-

tic arribaria ja al punt de perfecció total a que hagin arribat els millors concertistas; perque, per lo que toca a la interpretació distingida y seria, y al art de treure a la llum y ab tota claretat el tresor de poesia estotjat en els temps de las grans obras de la música de quartet, ja no's pot pas demanar més.

Prou qu'han saltat a la vista aquestes qualitats indiscutibles en tots els concerts d'aquesta classe de música qu'ha organitzat fins are en Crickboom a Barcelona, y per aquesta raó y en tal concert ha meregut y mereix l'aplausu incondicional y reconeixement dels amateurs de Barcelona.

Ahir, ab motiu de sentirli novament la grandiosa Sonata de César Franck va demostrar-li públic altre cop aquestos sentiments d'admiració, justa y mereceda, al mestre consumat en la música del quartet.

E. S.

La Administració de Correus y Telégrafos franceses

Ab l'intent tan sols de donar exemple a qui'n necessiti, publicuem la següent carta:

Paris 26 d'Abril de 1899.
No vull compensar aquesta administració ab la nostra, hi puch ferho, ja que si'n podes a dir mal de la d'Espanya, seria qüestió de may acabar; no vull tampoch citar lo fet de que aquí no's perdien las cartas com a la nostra terra: lo men propisat és solament lo de donar notícia a un fet que m'ha succehit aquest mitj dia a la sucursal de Telégrafos del Grand Hotel, boulevard des Capucines.

Hi havia anat a posar un telegrama, y al sortir m'hi vaig descurar la cartera, on hi tenia diners, documents y algunas cartas de promesa per telegrafar. Quan va succehirme aixó era un quart de una. Donchs al arribar a casa meya, a las duas de la tarde, ja'm vaig trobar un avis en lo que se'm progava a anar a la computadora telegrafica y recollir una carta perduda per mi a la sala d'espera. Lo esmentat avis anava en una fulla impresa, lo que prova que l'Administració francesa es prou previsor para pensar en los casos que's poden presentar.

En cambi, a Espanya es ben pagar quel que hagués trobat la cartera, sino hagués fet córrer los billetes pel seu compte, se'ls hauria guardat esperant que'ls reclamessin, no enyandantse para res d'avisar al propietari, encare que, com en lo men cas, s'haguessin trobat documents que l'identificassin.

Crech, donchs, un deber molt l'enviar desde aquestes columnas un elogi als empleats y un altre al ministre de Correus y Telégrafos per la seva previsió y pel bon ordre ab que marxan los esmentats serveys.

P. G.

DESDE BILBAO

Galantment convidat per la Junta de Gvern del Centre Vasch, vaig disfrutar ahir de las festes ab que's commemorava sa inauguració.

El puntal més ferm sobre que descansa el partit baskitarra, es el catolicisme, y la primera base de son programa polítich, enallir y propagar la religió. Per lo tant, al tractarse de celebrar l'inauguració de los novs societats, no s'ha deixat de fer un acte de realment nacionalista, per més que ebertament no s'ho declarari, van pensar, ants que tot, en fer festes religiosas. Y aquestas van ser solemnes. Se celebraren en lo Santuari de la Mare de Deu de Begonya, cap ahont ja molt abans de las deu una imensa gentada hi feya fira, omplint de gom a gom las naus del temple al comensar la missa. Va oficiar l'il·lustre sacerdot y decidit nacionalista don Resurrecció Maria de Azkue, acompanyat dels senyors Artigarraga y Cortés. L'Orfó Euzkadi cantà la gran missa en mi bemol de Esclava, moriscant, junt ab l'orquestra, justos elogis per lo magistralment que cumpliren son comés.

Ab molta elocuencia y en llengua vasca, el R. P. Ezeizuma, encarregat del sermó, desenrollà l'encertat tema de demostrar la impossibilitat d'estimar a la Patria sense adorar a Deu, y per lo tant la precisió de ser ben catòlich per ser ben vascu. Va posar fi a la sagrada funció lo cant de la sublim «marxa de Sant Ignaci», quinas magníficas y bellas nos deixà assaborir son autor senyor Arin, dirigint-la en persona. La lletra d'aquesta marxa es en euzker y original del senyor Arana.

Ja era més de mitja nit, quant de l'Esglesia tothom va passar a la plassa de la República, situada detrás mateix del Santuari. Allí devian lluhir sas habilitats de lleugeresa y agilitat los apata danzaris de Beriz, que venen a ser per son caràcter d'institució popular, com els xiquets de Valls de Catalunya, pero fet exercicis molt diferents. Els apata danzaris, a la música de timbals y flauts, fan un ball molt típic y original, acompanyat de salts inverosímils y altres menas de treballs molt difícils y entretinguts da veure. L'espectacle no podia resultar més sujestiu; el dia era esplendent y hermós, y allí a ple sol, al mitj d'una firoda de gent qu'aplaudí, ab frenesi sos variats exercicis; aquells joves vascuans que ja competien en virilitat y robustesa, se disputaven també de bona feli aplausos del públic ab la netedat y precisió dels ràpids moviments y passos de tant característica dansa.

Durant tot el dia va onejar en els balcon del Centre una hermosa bandera roja ab els escuts de las set regions euzkarianas.

El salons de la Societat se convertiren en menjadors, y sols així van poder entaular-se l'assat de 400 socios que s'havien inscrit pel dinar. Després de bonificar las taulas el senyor Azkue, segons antiga costum vascongada, va comensar el dinar en mitj de las més francas manifestacions d'alegria y entusiasme que fins en los rostres se traslluhia. —Es impossible de contar, sobre tot las calurosas demostracions que's feren als timbals que durant el banquet entraren en el local totant marxas patrióticas. Ab un frontítich espetech d'aplausos y un seguit d'arxordadors irrisi dels donà la benvinguda. També varen ser rebuts ab aplausos variats telegramas que de diferents punts se reboren felicitant a la nova societat.

Com que las autoritats de Bilbao son molt esportadissas y per un no res se creuen ab dret de castigar la més petita de-

mostració patriótica, la Junta del Centre, para evitar compromisos y complicacions, va prohibir discursos y brindis, lo que va ser una verdadera llástima, puig nos privà de sentir l'autorizada paraula de las personalitats allí reunidas. Unicament el popular y notable poeta euskar en Felipe Arrese y Beitia, va llegir en euzker una hermosa poesia patriótica titulada «Aixe eta Parra», que va ser justament ovacionada.

Y va acabar la festa la lectura del acta inaugural, que va fer el digno president de la societat y distingit literat Sr. Arriaga. En diadas com ahir se veu clarament que encara viu l'esperit de la nació, se sent revifar y una falaguera esperansa encoratja y a alena, veyent acullir ab entusiasme tant espontanis, las novas ideas que poden salvar a aquesta hermosa terra de sa ruina y aniquilament. Al poble n'hi ha prou ab despartarlo, fentli obrir los ulls a la raó, que com digué un de nostres poetes «pobls que moreixen per llure si no li donan s'ho prou».

Ha sigut aplaudida fins el vinent més de maig, l'aparició del nou diari El Correo Vasco, que devia sortir ahir, per no estar enllestits los treballs que relectura se'ls va publicar.

Se preparan en aquesta vila grans festes comemorant las gloriosas jornadas del 2 de maig de la guerra civil y de la del francès. Sembla estrany que pensin en festes aquesta gent espanyola que esticant diada, portant encara del pèls desastres passats! Sen espanyols, no cal dir més.

Revista bursátil

Lo moviment dels valors durant l'última setmana, presenta dos aspectes ben diferents: l'un pel que's referix a las Rendas de l'Estat y l'altre als valors locals.

El Dente a per 100 interior, a mesura que s'acosta la liquidació de fi de mes, anant perdent terreny, y ab tot y que la dobla ha sigut molt lleugera per l'alcista, la tendencia de baixa continua acentuantse, fins arribarse a cotisar als volts de 62'00. Ja en plena liquidació, al operarse quasi exclusivament per fi de maig, l'expectat del corrent d'alta descapte al vespre quedà a 62'00.

Madrid, durant tota la setmana, en la cotisació del interior, ha sigut un curs molt indecis, fluctuant continuament, lo que prova l'inegareta d'aquesta plassa. De reop la nostra Bolsa també se'n ha ressentit y en ocasions ha detingut els seus implechs, però al rependre l'alta, agafà decididament la delantera y logrà imposarse. En cambi París, llevat d'algun petit retrocés, ha sostingut continuament lo curs de l'exterior, semblant, més aviat, quedar disposat a proseguir en aquest sentit.

Las Cuhas, que també sentíren l'influencia del interior al venir la cayenda, han recatallat altre vegada bona part del terreno perdut, pero l'aspecte del corro es poch animat, degut en bona part, a que las transaccions en aquest valor s'han encalmat bastant.

Las Filipinas que desde l'última amortisació venian mantenintse als rededors de 50'00 en l'última sessió de Bolsa van sofrir una baixa d'un enter, per haverlas sotitat Madrid a 78'25.

Las acciones de ferrocarrils, sen gayre bé els únics valors locals que segueixen donant joeh, la tendencia d'aquestos continúa sent ebertament favorable al alza. Las empras del arbitraje han vingut succehint sense interrupció, lo qual indica que els mercats estrangers adquireixen tot lo paper que se'ls hi envia.

La mateixa baixa del 4 per 100 interior que en altres ocasions hauria produhit un fort retrocés en aquestos valors, aquesta vegada aquests hi ha deixat sentir els seus efectes, de modo que bé no direm, segun encare dintre de l'alta, y que si circumstancias de molt pès no venen a cambiar la situació, aquesta no ha fet tot lo seu camí y lo més probable es que segueixi.

Las obligaciones, en general, totas bastant encalmadas; els seus preus varian molt poch dels que varen quedar cotizadas l'altre setmana.

El cambi de franchs, oscilant entre 19 y 20'00, tipo al que ya sembla ha comensat a consolidarshi.

La Festa del Arbre

A las quatre de la tarde d'ahir, al Saló central del Palau de Bellas Arts, s'hi trobavan reunits gran numero de colegis municipals de Barcelona y alguns de particulars que havian acudit allí pera assistir a la festa del arbre, acoplantse tots al voltant dels penons respectius que eran ben a la vora de cent.

Seria un quart de cinch, quant començà a organitzar-se la comitiva que devia dirigir-se cap a la Secció Marítima, pera efectuar la cerimònia de plantar arbres a una part d'aquella secció del Parc.

La comitiva estava organizada pel següent ordre: Tres municipals de e caball, quatre municipals de peu, escolas particulars, Corporacions adheridas y invitadas, Junta de Amadores, Corporacions oficials, Ajuntament, president per l'Alcalde y autoritats, Banda municipal, guardias de e caball y de peu.

La comitiva se dirigí cap a la vora del mar passant pel passeig Central y de circunvalació del Parc y pont de la Marítima, presentant un brillant aspecte aquell ample passeig del Parc ab la munio de quinxalla, tots vestits dels diumenges, la gentada que desde las voras presenciava lo desfile, dels quals variis aficionats tragieren vistas fotogràfics prenent los uns per fondo l'Arch del Triomf, desde lo monument d'en Prim, y altres l'escala del pont de la Marítima ahont lo sol que hi havia ab furia feya parpellejar ab lo moviment dels adorns dels penons de las escolas y los colors del vestits dels noys y noyas que pujavan aquelles escalas, riallers, deixant veure a plena llum sas galtonas vermellas.

Arribada la comitiva devant de la porta del Museu Zootènic, que dona al mar, pujaren fins al peu de la taula que la estava destinada allí pera acoplarsi en son entorn las autoritats y comissió organizada. Lo senyor Puig y Valls prou inicià un discurs, fent ressaltar l'utilitat de que s'arraigui la costum de realitzar la festa del arbre pera la regeneració de l'agricultura, donant grans merces a l'Ajuntament pera l'ajuda que li ha donat.

Així mateix enrohó lo senyor Robert fent notar lo gret que tenia d'esser a tots los ayments de dita festa al veure la gent genada que s'havia reunit allí y fent veu-

rer las ventajas que reportaria a la societat lo que's propagues la celebració de las plantacions d'arbes per que ademés de ésser de gran utilitat material pera la regularisació dels elements de la naturalesa de los desentrollo físich dels individus, puig que los arbes son pera las poblacions com un medi d'equilibrar los ayres que necesiten los pulmones d'un ser que's vulgui pujar ab robustés y los ayres dolents que llenzan los grans centres y los camps insalubres.

Aquestas paraulas foren molt aplaudidas per la gran gentada que l'escoltava mentres que los més llunyans que no podian sentirlo s'entretenian mirant com se engegaven variis escamots de coloms missatgers.

Acta contínu se dirigí la comitiva, de la que formava part la comissió organizada de la festa, comissió del Ajuntament, delegat del Capitá general, Governador civil, y claustre universitari, y premsa a inaugurar lo monument comemoratiu de la festa constituït per una gran pedra d'uns tres metres d'alçada a la que hi havia inscrita la fetxa del dia de l'inauguració.

Entant los noys de las escolas procedían a plantar cosa d'uns quatrecentos pins petits.

Per aixó se disolgué la comitiva dirigintse los colegis cap al pabelló de la Traslántica, ahont se los hi dongué lo benar que consistí en un llonguet, butifarra y una taronja a las noyas y als noys dos llonguets, butifarra, taronja y una empolleta de vi.

Se donaren més de dos mil betenars. La quinxalla tant prompte arropiegavan lo heretich s'escampava per aquells llochs que donava joeh de veure ab tanta alegria com demostravan los petits a lo que hi acompanyava la banda militar y la municipal que alternaven ab sas alegres tocadras.

Resumint, dirém que resultà una festa que pot deixar a títols als seus organitzadors y que omplirà de goig a la quinxalla a la qual dencia proporcionarli frequentas ocasions d'esbarig, fou la d'ahir.

Noticias de Barcelona

La festa del primer de maig, durant lo que ha regnat un temps més propi del estiu que de la primavera, ha transcorregut ab una gran calma y sense que linguesin llochs las manifestacions que s'organizavan altres anys en semblant dia.

Ab tot no ha deixat d'haverhi cert moviment en algunas societats de treballadors. Anit passada s'han celebrat en lo Centre de Societats Obreras y en lo Grupo de Corporacions de la mateixa classe, situats al carrer d'Amalia, las anunciadas reunions preparatorias de la festa del primer de maig, haventse acordat la celebració d'aquesta ab meetings y velledas.

Com a resultat d'aquestes y altres reunions, allà a las 10 d'aquest mati s'han vist en carrers apartats algunas collas de obrers que's dirigian al Teatre del Circo Barcelonés, ahont devia tenir lloch un meeting socialista. Una de las collas duya una bandera enfundada.

En lo mateix teatre y al objecta també de celebrar la diada, s'hi ha donat aquesta tarde una funció dramática. Aquest vespre, en lo local del carrer d'Amalia, s'hi celebrará una velleda literaria y musical.

Segons sembla, a l'hora en que escriuim aquestes ratillas, no s'ha lagut de posar correctament cap abas dels obrers que han volgut celebrar la festa del primer de maig, que han sigut en nombre relativament escassos, puig la imensa majoria han comparegut al treball com de costum.

De regrés de Madrid, en l'express de dijous vinent, arribarà a Barcelona l'insigne novelista santanderi don Joseph Maria de Pereda, qui's proposa passar alguns dias en nostra ciutat, hovatjantse al Hotel Continental.

Aquest mati ha tingut lloch, baix la presidencia de don Camil Catalán, la anunciada subasta de variis parcelas de la plassa de Sant Joseph, destinadas a la venda de carn, verduras y vírkam.

Ahir al demati se celebrà al Assil de la Casa de Lactancia y Cuna de Barcelona, la junta general anual de socios protectors, en la que, després d'aprovarse los comptes del exercici anterior, també per unanimitat s'aprovà que s'inicigués en la lámpa de honor del Assil lo nom de don Joan Coll y Pujol, per sos mèrits contrets com a soci protector d'aquella institució.

Acte seguit se procedí a la renovació de la meytat de la Junta directiva, havent quedat constituïda en aquesta forma: President honorari, senyor marquès de Peñaflorida; president efectiu, don Joan Coll y Pujol; vis-president primer, don Claudi Rigol y Pujol; vis-president segon, don Juan Blau y Pujol; contador, don Joan Millat y Vidal; vis-contador, don Ramon Codina Langlin; tesorero, don Joseph Mata Casas; vis-tesorero, don Bernardi Martorell Pajó; secretari, don Jaume Tratal Martorell; vis-secretari, don Joan Martí y Thomàs; vocals: don Joan Puig y Saladrigas, don Matias Muntadas, don Mariano Puig y Valls, don Antoni J. Bastinos, don Artur Gallart y don Antoni Vallés Masferrer.

S'ha concedit la pensió anual de 182'50 pessetas als esposos Joseph Mas Perich y Marta Farbones Prat, ab motiu d'haver mort en actiu servey un soldat fill d'ells.

Dita pensió ha quedat consignada a la Tesoreria d'Hisenda d'aquesta provincia.

Segons estava anunciat, va celebrarse ahir la Comunió inaugural de la «Lliga espiritual de la Mare de Deu de Montserrat», següent molt numerosa la asistencia de fidels que varen anar a rebre la Sagrada Forma. Abans d'administrarse l' Santissim Sacramento, lo senyor Bisbe electe de Vich, doctor Torres y Bages, pronuncià una hermosa y sentida plática; en la que exposà ab aquells senzillesa y profunditat que distingeixen a tan sabi sacerdot, los fins de la Associació y la seva relació ab los principis y doctrinas de la Iglesia.

Demà, a las duas de la tarde, tindrà lloch a Figueras la obertura del «Concurs agrícola y industrial» anexas. A la esmentada hora, se reuniran a las Casas Consistorials de aquella ciutat los assistents a la

festa, dirigintse desd'allí al lloch ont está instalada la Exposició.

Diu La Correspondencia de Valencia que l'autor del robo verificat allí en una sasteria del carrer de la Pau, envió dintrre de dos baguls-mundos las pessas robadas a Barcelona en lo vapor «Canalejas». Quan la mercaderia arribà aquí fou venuda per un dels lladres motejat Sagasta a un sacre, per 85 pessetas; essent son valor de noventa a mil.

Lo jutjat intervén en l'assumptu.

Per lo ministeri de la Guerra se ha disposat que los individus de la recluta voluntaria procedents d'América del Sud, que foren repatriats de Cuba y Puerto Rico, pogan embarcarse en los vapors de la Compañia Traslántica per compte del Estat y tornar al punt de sa procedencia.

Ahir va esser posat en llibertat per auto del jutge, lo guarda de consums que deixà abandonada en lo cementiri d'Hospitalet una criatura filla seva que havia mort a conseqüencia d'una bronquitis y que's suposà de primer entuvi que havia mort escanyada.

L'esquadra d'instrucció que mans'l conteinirall Cádiz, fondejà ahir a la bahia de Palma, en la que practicarà maniobras de combat.

Ab motiu de l'Exposició provincial de Gant, baix lo patronat del príncep Albert de Bélgica y organizada baix los auspisios del góvern de la provincia de Flandes Oriental y de la ciutat de Gant, s'ha celebrat en lo més de septembré un Congrés d'alimentació, ab Exposició internacional de productos alimentisios.

Poden demanarse programas y tota mena d'informes útils, dirigintse als consuls y agents consulars belgas, aixís com a la administració de l'Exposició provincial, boulevard Leopold, 47, Gant (Bélgica).

Ahir al demati lo doctor Robert anà a la Alcolida, ocupantse junt ab lo secretari senyor Gómez del Castillo, en l'estudi de alguns assumptos d'interés per aquesta ciutat.

Lo Sindicat provincial de fabricants de anisats y licors de Valencia, ha acordat adherir-se a la Comissió gestora de Barcelona, para recabar del Góvern providencias que millorin l'actual conflicte dels sucres que a tantas industrias afecta.

Lo dijous passat, a un llaurador de Sitges que's estava domint desota d'un arbre, una serp que feya un metre y mitj de llargh, se li enroscà al coll, comensant a escanyar-lo.

Al adonar-se del perill s'aixecà y cridà als companys de treball del camp immediat, y aquets, després de fer esforços, lograren treureli la serp y matarla inmediatamente.

Dijous se donarà en lo teatre Roma una funció extraordinaria a càrrech de la Tertulia Catalana, posantse en escena a més de la comedia d'en Colomer «Tot es mal que mata», per primera vegada en aquell teatre l'ú s'entit y heretissim monoloch català de nostre volgut atitich l'eminent poeta don Ramon Píot y Campamar «Un de tants».

Un agent de policia va detenir ahir tarde en la plassa del Teatre a un subjecte que venia láminas pornogràfics.

A la Caixa d'Estalvis ingresaren ahir 91,401 pessetas, procedents de 2,018 impositcions, essent 281 lo numero de nous imponents, y foren tornadas 67,997'91 pessetas, a petició de 387 interessats.

Aquet mats se celebrarán a Catalunya las dnas següents: Dia 1.º Hstóricol, Olot, Perelada, Sant Feliu Sassera, Parets del Valles y Tàrrrega.—2.º Vilafranca del Panadés.—3.º Agrupant, Vich.—4.º y 5.º Bellver.—6.º Figueras.—8.º Caldeu.—9.º Gando.—10.º Alcaraz, Badalona.—11.º Cubells.—12.º Sant Llorenç dels Pitués.—13.º Arbucias, Aitich, Balaguer, Cardener, Castell-fulit de Ribregós, Mojà, Pelembós, Torosa.—14.º Torroella de Montgrí.—15.º Vídrras.—16.º Llagostera y Pobla de Segur.—17.º Sant Feliu de Torelló.—18.º Sant Antoni de Vilatorrada.—19.º Copons, Molins de Rey.—Primer diumenge, Tàrrrega, Torredembarra.—Quart diumenge, Alpedis y Riudarenes.—Segon dijous després de Santa Creu, Figueras.—Últim diumenge, Cervera, y las movibles següents: Ascensió, Cambrils, Lleyda, Manresa, Palafreugell y Sant Cugat del Valles.—Pasqua de Pentecostés, Gurb, Mataró y Tivissa.—Segon dia, Caldes de Malavella, La Bisbal, Mora de Ebro y Molins de Rey.—Tercer dia, Granollers y Mora d'Ebro.—Dijous després, Artias de la Vall de Aran. Dissapte després, Copons y Sampedor.—Diumenge abans de Corpus, Arbucias.—Dissapte y diumenge de la octava de Corpus, Berga.

Lo cobro de la pensió anual de 1.825 pessetas a que té dret donya Joana de la Peña Guran, hórfana del tinent coronel don Francisco de la Peña, y que's realisava a la Tesoreria d'aquesta provincia, tindrà lloch ara a la de Sevilla, per haverho demanat l'interessada.

Han arribat a Barcelona pera verificar compres: Don Joseph Carrera y don Joseph Espanyol, de la casa «Vinda de L. Carrera», de Villanueva, y don Salvador Amorós, de Villanueva.

S'ha concedit a don Miquel Vieta, de Barcelona, patent d'invenció per cinch anys, per un procediment pera fabricar blocs pera fonógramas.

Hem rebut la Guia Oficial del servey diari terrestre y marítim d'aquesta Administració principal de Correus corresponent al present mes de maig.

Hem rebut la fulla «El Mundo Latino», suplement al folleto «Dos proyectos de actualidad, asuntos hispano americanos», y prospecte de un diari intercontinental que tindrà per objecte la unió y lliga de la rassa latina, que's proposa fortificar sa influencia universal y fer frente al incremento cada dia més poderós de la rassa saxona, no para preparar una llunya, sino para evitarla, tenintse a ratlla y en perfecta armonia las dugras rasses.

Aquesta nit passada ha tingut d'esser auxiliat al dispensari municipal d'Hstófrancs, un home de 48 anys que tenia variis feridas a la cara y cap.

Las feridas las hi va ocasionar ab un garroz, un gendre seu, dins de la botiga de

la casa número 25 del carrer de Méjessent precisa l'intervenció d'un vigila para deturar a aquell salvatge.

Havém tingut lo gust de veure la ciosa joia «no per subscripció iniciada, Consistori dels Jochs Florals de Barcelona, alguns catalans entusiastas de l'instució dedican als Jochs Florals de Colón. Consisteix la joia en un graciós «brangllo de tarongina ab las flors y conellias plata mate y ls tronquets y fullas d'or mate de diferents maties. L'obra ha sigut primorosament treballada en los acrotats tallers d'orfeveria dels senyors Vda y fills de Francisco Cabot.

Una representació del Consistori, a posta dels senyors Mathen y Planas Font, va visitar al Alcalde ab l'objecte mostrarlhi dita joia, que mereix, per finor y la riqueza del treball y'l bon gust ab que ha sigut presentada, los elogis doctor Robert, com ha merecet los de las personas que l'han examinada.

Per la premura del temps, lo Consistori ha sentit que no pogués,

"El Nacional"

Madrid, 30, 8'15 nit.

Segueix *El Nacional* publicant la sèrie d'articles del «Capitán Verdades» titulats «Abusos administrativos».

L'article d'avui lo dedica a refutar els arguments exposats pel «Capitán Verdades» en l'article que aquest publicà avans d'ahir.

Es notat variis fets per demostrar lo que va dir respecte a que's cosos que volien las liquidacions tenian de pagar 10 pesos», extenentse en llargues consideracions sobre aquest punt y aduint arguments per provar los abusos comesos per la Administració militar.

De Palma de Mallorca

De Palma telegrafia que'l periòdich *El Liberal* d'aquella població ha publicat un article d'ahir que dimiteix aquell Ajuntament a imitació del de Cadix.

Los demés periòdichs hi están conformes.

Lo periòdich *La Almudaina* d'aquella població inserta una carta del cecih senyor Ribot en la que manifesta que s'adhereix també a aquesta idea en benefici de Palma.

Batalla

Comunican de París que segons despatxos de Amiens ha ocorregut un grave succeís en la línia fèrrea d'aquella població a Termiers.

300 pous estavan ocupats en l'arreglo de la via.

La meitat pròximament d'aquests treballadors eran forasters y'ls restants del país.

Se succeís entre ells una qüestió que prompte degenerà en verdadera batalla.

La lluita's generalitzà ab ferocitat y resultà molt lèrit.

Los que no ho resulten s'han escapat.

Patrici Chamón

Respecte la causa Chamón, conforme haviam anunciat, lo jutjat s'ha inhibit del assumpte, entregant totes las diligències a la jurisdicció militar, a disposició de la qual está desde la una de la tarde'l presunt regicida.

Poch més tard de las dotze ha sigut Chamón traslladat en un cotxe de punt a la Capitanía general, acompanyat per un guardia y un germà seu.

Desde la Capitanía, ahont quedaren las pessas de convicció, passà a las presons militars per son propi peu.

Ha quedat a las presons militars, esperant lo nomenbrament del Jutge especial que té d'entendre en la causa.

Eleccions de senadors

Van rebutse noticias de las elecciones.

En general, no acusan res notable.

De Girona comunican que han resultat elegits:

Don Joseph Canalejas, per 221 vots.

Don Albert Campos, per 218.

Don Tomás Roger, antich conservador, per 197.

Ha sortit derrotat lo Marqués de Valada, ministerial.

Dugas noticias

Madrid, 1, 2'30 nit.

Lo general Polavieja ha ofert la Capitanía general de las islas Canarias al general Bargés.

Comptant per damunt a falta de datos més precisos, sembla que'l Govern tindrà al Senat una majoria de 35 ó 40 vots sobre totes las minorias reunidas.

Las elecciones de senadors

Madrid, 1, 2'40 mat.

Al Ministerio de la Gobernación m'han donat los següents datos, que malgrat ésser quelcom incomplets, telegrafia sense perjudi d'ampliarlo posteriorment.

Han sigut elegits:

Oviedo, també per l'Universitat lo senyor Suárez Inclán.

Guadalajara, han obtingut ventatja los liberals.

Salamanca, los conservadors han triomfat en tota la línia.

Palma, ha triomfat lo ministre de Marina.

Huelva, quatre dietes.

Albacete, han sigut elegits dos conservadors y un liberal.

Zaragoza, per l'Universitat, lo doctor Calleja, liberal, y altres dos adictes.

Valladolid, un gamacista.

Castelló, dos tetuanistas y un edicte.

Jáen, dos adictes y lo senyor Moren.

Pontevedra, dos ministerials y un liberal.

Sevilla, tres ministerial, un liberal y un independent.

Lleida, dos adictes y un liberal.

Madrid, los conservadors senyors Molina, García Lomas y comte de Vilches, y lo gamacista senyor La Presilla han sigut derrotat lo liberal senyor Reig.

Murcia, dos silvestistas y un liberal.

Santander, un silvestista, un democrata, un gamacista y carlista.

San Sebastián, s'han retret los liberals, triomfant tots los candidats carlo-integristas.

Cádiz, han sigut elegits dos ministerials y un liberal, lo mateix que a Málaga.

Soria, ha triomfat tota la candidatura liberal.

Valencia, ha resultat electe don Amalí Gimeno, pel clancie universitari.

A Aranjuez.—Lo Nunci

En Moret

Madrid, 1, 2'43 mat.

Lo senyor Silveira ha passat lo dia de avuy a Aranjuez.

Ha marxat cap a Granada lo Nunci de S. S.

Lo senyor Moret ha sigut obsequiat ab un banquet per sos amichs de Valencia.

Lo futur Senat.—Meeting

Madrid, 1, 3 mat. (Urgent).

Descomptant los senadors eclesiásticos, una provincia de la que faltan details, lo futur Senat se compondrà de 100 ministerials, 6 tetuanistas, 42 liberals, 7 gamacistas, un republicà, un romerista, un integrista y tres carlins.

Avuy, al Saló de Varietats, tindrà lloch un meeting socialista.

Gazeta Bibliográfica

Un libre de conversa provençal.—Los diaris de Provença parlan d'un libre nou, una guia de la «Conversa provençal»: es lo P. Xavier de Fourvière qui l'ha escrit y se diu que l'obra es notable.

Aquesta guia será de molt profit pels forasters y pels provençals mateixos, ja que mostra las frases y la ortografia que s'han de servir com propias y de bona lley, y las que's tenen de deixar correr com a forasteres y mal vingudes.

Aixís com lo català, lo provençal es estudiat al estranger: lo poema de *Mireille*, l'ha traduhit al alemany lo professor Auguste Bertuch, que n'ha donat, ademés, unas conferencias a la Universitat de Nàrborg.

Lo P. Xavier de Fourvière, qu'es un dels més aficionats a la llengua provençal, ha fet una molt bona obra.

Estacions enotécnicas

Londres

Es interessant consignar que'ls interessats al comerç de vins, protestan contra'l recarrech que s'ha imposat al vi. Lo dimecres passat, la «The Wine and Spirit Association», celebrà un meeting, al que per unanimitat s'acordà: primer, protestar contra l'aument de drets, proposat pel ministre del Tresor al objecte d'obtenir un augment de 420.000 lliuras al presupost d'ingressos, quantitat insignificant comparada ab la totalitat del pressupost anglès, però que representa un 30 per cent d'aument al que fins ara pagavan los vins, lo que turba en gran modo lo negoci; segon, que una comissió de comerciants presentí al ministre una copia del acord anterior y discontéixi totes las queixas y reclamacions del comerç.

Los oradors que van pendre part al meeting, unanimitat van fer constar l'injusticia de gravar solament una part del comerç inglé, la perturbació que produirà en la marxa dels negocis y la consegüent baixa als rendiments de las Aduanas. Lo perill de la fabricació de vins artificials, y finalment manifestaren que únicament podia ésser just un recarrech que gravés als vins proporcionalment al seu valor.

D'altra part los australians treballan pera conseguir que'ls vins precedents de las colonias inglesas sian exceptuats dels

nonis recarrecs. En una conferència que van tenir los representants ab lo ministre, van obtenir d'aquest, la promesa de que'l govern inglé tindria en compte aquesta reclamació. Ademés 66 membres del parlament, quasi tots de la majoria, han firmat un document a favor de las peticions dels australians.

Es, donchs, probable, que lo dil·lans vihent, diu en que tindrà lloch la segona lligada dels presumpçes, resulti alguna modificació en los drets del vi. Si aquest fos afavorint los australians, deixant subsistir lo recarrech per los vins d'altres procedències, los dany que sofririen los nostres foren grossissims.

Las begudas alcohólicas importadas en lo mes de mars d'aquest any a Inglaterra, son:

Cognac 223,655 100,821
Ron 357,968 20,840
Altres menas 156,731 42,234

Totals 738,357 163,895

Comparades aquestes xifras ab las de igual mes del any passat, resulta un augment a favor del 1899 de 173,855 galons ab la quantitat y 25,507 lliuras en la valoració.

L'importació en los tres primers mesos d'aquest any ha sigut de 2.193,636 galons valorats en 420,225 lliuras. En conjunt aquest any ha disminuït l'importació, comparat ab lo 1898, en 238,551 galons.

Lo consum de begudas alcohólicas a Inglaterra ha sigut en lo mes de Mars de 231,612 galons; 54,033 galons més que en igual mes del 1898.

Desde primer de Janer a 31 Mars, lo consum ha sigut aquest any de 2.205,095 galons; 159,815 galons més que l'anterior.

La Junta de Aduanas inglesa ha dat una ordre de gran interès per los comerciants relativa a l'importació de mostres.

Segons aquesta ordre las Aduanas inglesas admetran, lliures de drets los envios de vins, espumosos ó no espumosos, que s'envien ab ampollas com a mostres. No's limita la cabuda de l'ampolla que's deixa en cada cas a la conveniència del interessat, però la quantitat de vi corresponent a cada mostra no ha de passar de la que correspondria al pago de 10 chelines de drets, per rahó de sa força alcohólica. Mes clar.

Ab los drets que actualment están vigents, poden enviarse, com a mostres lliures de drets: 40 ampollas de tres quarts de litre ó 80 mitjas ampollas de vins, que no passin de 17 grams centesimals; 20 ampollas ó 40 mitjas dels vins quina graduació estiga compresa entre 17 y 28 grams centesimals.

En lo cas de que la quantitat de vi enviât com a mostra passi d'aquests limits, sols s'admetrà lliure de drets presentant factura en la que s'especifica que l'envio's fa com a mostra y que no's carrega'l pren al receptor a qui vagi consignat; ademés, s'ha d'acompanyar una declaració dels agents d'embarc responsables de que s'ha embarcat y transportat a Inglaterra com a mostra y no com a mercaderia. En tot cas l'importador d'Aduanas ha de quedar convençut de que l'envio constitueix mostra comercial bona fide.

Desde Valencia s'han enviat a Londres 34,073 caixas taronjas, a Liverpool, 30,115 idem idem; a Manchester 9,000 idem idem; a Glasgow y Hull 27,908 idem idem.

Las cotitzacions son:

Taronja Oporto, de 5 a 8 chelines caixa.

Idem Valencia, de 14 a 18 idem idem.

Idem Denia, de 14 a 20 idem idem.

Idem Alanya, de 7 a 8 idem idem.

Idem Mallorca, de 7 a 8 idem idem.

Idem Sicília, de 2 a 3 idem idem.

Idem Messina, de 5 a 15 idem idem.

Idem Palermo, de 4 a 13 idem idem.

Cebas, Valencia, de 6 a 8 idem idem.

La taronja de Valencia se sosté bé de preu, ab tendència d'alta.

Darrera informació

Telegramas de l'Extranger

Lo 1.º de Maig

París, 1, 4 tarde.

Las manifestacions socialistas efectuadas avuy no han revestit cap importancia, conservant la població son aspecte normal y funcionant las fabricas y talleres com d'ordinari.

Solament hi ha hagut algunas reunions, ahont s'han pronunciat discursos, basats en los temas sapiguets.

En llibertat

París, 1, 4'25 tarde.

Telegrafian de Berlín que las autoridades militars han posat en llibertat als

dos subjectes que foren datnguts als voltans de Verdun, per sospitosos d'espionatge.

La premsa madrilenya

"El Liberal,"

Madrid, 1, 1'15 tarde.

Califica de comedia las elecciones de Senadors.

Diu que quan una nació no exerceix lo dret electoral pel que ha lluytat tants anys, sembla que no's pot esperar res que sigui durader.

Reconeix que encara hi ha alguns núcleos forts y nets, si be son aïllats.

"La Reforma,"

Aquest periòdich ministerial s'extraña de que'l Govern solliciti lo concurs dels comerciants pera los Ajuntaments.

A judici de *La Reforma*, los comerciants son la classe més vil e infame del Estat.

La festa del treball

De totes las provincias arriban noticias donant compte de la celebració de meetings pera començar la festa del treball.

Las autoridades avisan que no ha ocorregut en lloch n'el més petit desordre.

En lo Liceo Rius han celebrat un meeting los treballadors de Madrid.

Han demanat la jornada de vuyt horas y han parlat del dret del treball y de la necessitat d'intervenir en la política.

Nova societat obrera

Los obrers electricistas de Madrid han resolt constituir una societat d'acort ab los amos, per arribar entre uns y altres a una inteligencia.

La societat tindrà per objecte que'ls amos favoreixin als treballadors, y procurar a n'aqueus bons obrers.

Hi han hagut alguns concurrents que volien promoure discussions y escàndols, però han sigut expulsats.

Lo senyor Chamón

Patrici Chamón segueix encara a las presons militars.

Aixís es motiu de general estranyesa y es un fet que ningú arriba a entendre, mejorment estant tothom, inclòs lo mateix president del Consell, convençut de la innocència del senyor Chamón.

Projecte d'Hisenda

Lo ministre d'Hisenda senyor Villaverde projecta augmentar lo canon que paga la Compagnia Arrendataria de Tabacos fins a 133 milions de pessetas.

Però aquí deu haverhi una equivocació, perquè pagant ara la Compagnia 95 milions, sembla exorbitant un augment de 38 milions, fet de cop y volta.

Los Gremis.—Los ministerials

Una comissió de Gremis ha visitat al senyor Silveira pera demanar-li rebaxa del 40 per cent del tribut de guerra.

Lo senyor Silveira's hi ha contestat que era impossible compli-ho.

Los ministerials están segurs de que'ls gamacistas apoyaran al Govern, tant al Senat com al Congrés.

Nomenbrament

Avuy s'ha firmat lo nomenbrament del general Bargés, pera Capità general de las Canarias.

Se troba un xich indisposat lo ministre de Gracia y Justicia.

Maniobras

Toledo.—Han celebrat las maniobras los alumnos militars.

Aquellas han resultat brillants.

La salut dels alumnos es perfecta y están contentissims.

La alimentació es excelent.

Incendi

Viena.—A Buda-Pesth s'ha declarat aquesta matinata un horros incendi en una fabrica d'espelmes y savons.

Han quedat destruits 17 edificis ahont hi estavan amagatzemadas grans quantitats de materias grassas.

Hi ha 7 bombers forits.

Las pérdidas materials puján a uns quants milions de pessetas.

Los voluntaris americanos

Washington.—S'ha autorisat al gene-

COTONS

	Tancament	Clausura anterior	Alta	Baixa
29 Abril 1899.				
Nova York	(Disponibles)	6 1/16	6 1/16	—
	(Futura, Juny)	5 5/8	5 5/8	—
Nova Orleans	(Disponibles)	5 11/16	5 11/16	—
	(Futura, Juny)	5 1/2	5 1/2	—
Arribos en los ports dels Estats Units lo dia 29 Abril 17,000 balas.				
en igual fetxa de l'any passat 14,000				
29 Abril 1899.				
Liverpool	Disponibles	3 3/8	3 3/8	—
1 Maig 1899.				
Liverpool, Futurs, Abril-Maig	Obra mercat	3 19/64	3 19/64	—
				cambi de mes
BARCELONA, 1 MAIG 1899				
Mercat sense variació.				

ral Otis, pera llicenciar als voluntaris americanos.

Voladura d'una fabrica

Nova York.—Com a conseqüència de la vagada minayres del districte de Coun Ateric (Estat d'Idaho), hi há que lamentar un accident desagradable.

Los amos, considerant posadas en rahó las pretensions dels minayres, van aumentarl'los salaris: però dos de aquells se van negar a despedir als obrers que no pertenyien al Sindicat ni a reconeixer a aquest com a mediador entre amos y treballadors.

Lo disgust entre uns y altres va anar creixent, fins que 'ls obrers van apoderarse a Canon Creek d'un tren, carregant 900 lliuras de materias explosives y anantse a Warden feren volar una fabrica, dugas minas y variis edificis.

Hi han molts desgracias personals y las pérdidas materials son considerables.

Mort d'un torero

Madrid, 1, 4'50 tarde.

Diuen de Valencia:

A las duas d'aquesta tarde, ha mort, a conseqüència de las feridas rebudas ahir al torin d'aquesta capital, lo torero «Fabrillos».

La premsa yanqui

Madrid, 1, 5 tarde.

La premsa de Washington diu que si la habilitat diplomática dels yanquis se sembla a la valentia demostrada per las tropas nord-americanas, la pau, sigui com vulga, no minvará la gloria de haver acabat la guerra filipina en sols tres mesos.

Cap a la pau

Madrid, 1, 5'35 tarde.

Comunican de Manila, que a l'entrevista celebrada entre'l professor Schimmern, comissionat yanqui y lo coronel Argüelles, aquest va insistir en que la pau qu'es té que dur a cap, devia ser honrosa pels filipins, responhent Monsieur Schimmern que una vegada reconeguda la soberania americana, tot lo demés seria facil.

Los senadors liberals

Madrid, 1, 6'30 tarde.

Avuy han visitat al senyor Sagasta variis dels senadors liberals que ahir resultaren elegits.

En Sagasta se mostra molt satisfet dels resultats obtinguts, encara que lamenta certes y determinadas derrotas.

Segons ell, ascendeixen a 50 los senadors liberals, los quals units a la part no electiva, suman 110.

Se diu que variis senadors ex-ministerials dels elegits no reuneixen condicions.

Lo partit liberal farà una enérgica campanya sobre'l particular.

CARBONS

Telegrama facilitat per la casa Almirall.

Cardiff:

Lockets grant 23 9 chelines c. a. f.

Idem menut 18 3

Newcastle 18 6

Bolsa de Madrid

Madrid, 1, 8'40 tarde.

(De la casa Marsans Ro)

4 per 100 Interior contat 68 5/8

Idem 68 7/8

Idem 69 0/0

Idem 69 1/8

Idem 69 3/8

Idem 69 5/8

LAS COMARCAS

Plana de Vich

VICH — Dimecres, dia 23, i dimarts, dia 25, se celebraren les acostumats caplleches en les santònies de Sant Jordi i Sant Miquel, respectivament; lo primer fou lo més concorregut, degut a que va escaure's en dia festiu y en tots dos va notar'shi aquella animació que solament regna en les caplleches; alguns pàgesos dels voltants no's descuidaren pas de parer, com sempre, les seves taules y rifar cecacs, tortells, pans de pessich y altres futesas, trobant també ocasió pera divertir's els afortunats al tiro de colom.

Se'ns ha dit que'ls monjos cistercienses del Monestir de Fontfròide tractan d'establir una casa en nostra Plana, y que a aquest fi ha permancesut uns quants dies aquí en nostra ciutat lo reverent P. Abat Francisco Maria Xavier.

Dimecres, dia 26, entregà sa ànima al Criador lo reputat metge d'aquesta ciutat doctor don Antoni Bayés y Fuster, després d'una llarga y penosa enfermetat.

Havia exercit variats vegades lo càrrech de concejal y en la actualitat era tinent de Alcalde.

L'enterró fou una verdadera mostra de les moltes simpaties que s'havia conquistat entre'ls vigatans.

Rebi'sa família, en particular sos fills y benivolents amichs y compatriotes nostres, don Cándid, Joseph y Luis, lo més sincer pesame per tan sensible com irreparable pèrdua.

Molt ben rebuda ha sigut la notícia de haver sortit guanyador de la Flor Natural, en los Jochs Florals d'enguany, nostre apreciat, y no menys benivolent amich y compatriota nostre don Lluís B. Nadal; no sabem pas a quin dia voldrà ferne present del premi, pero suposem que al fer la elecció, no oblidarà pas a les vigatanes.

De las moltes felicitacions que ha rebut

de sos numerosos amichs li preguem que accepti la nostra com la més coral y sencera.

Mossen Pere Bofill, donà dissapte pasat en lo Circol Literari, la conferencia correspondient al mes d'Abril.

En ella'ns va parlar lo conferenciant del Museu Nacional de Nápoles, del tino napolità, de sa visita a Pompeya, del Vesubi y sas erupcions, en fi, va comunicarnos las impresions que havia rebut durant son viatge a aquestos punts: La claretat y sencillesa que tant recomanable es en aquestos treballs, hi abundaban tant, que en certes ocasions semblava ben be que'ns trobavem al lloch que ell ens descrivia; acabà, demostrantnos que per fer excursions no's necessitan pas molts de diners, puig que ell, ab pocas pessetas, menos de 150 liras, va recorre per tots los punts de la seva narració que fou coronada per la esculidat concorrencia ab un fort y prolongat ruyment de mans, que li produí, sense fersen pregar gota ni mica.

Presidí la sessió lo celebrat poeta y novelista català doctor don Martí Genís, qui felicità, en nom del Circol, al conferenciant.

Rebi Mossen Bofill una forta estreta de mà, y esperem que no serà pas l'última vegada que'ns mostrarà semblants treballs.

La Garrotxa. — Mereixen especial aplausos los iniciadors dels exercicis espirituals que s'han celebrat durant la darrera setmana en las iglesias de Sant Vicents y Sant Pere.

Lo P. Aguilera, de la Companyia de Jesús, dirigia la paraula evangélica duas vegades al dia, al matí per las donas, y al vespre pels homes. Ha predicat en català, per lo que'ls fruits de la seva predicació han sigut abundants.

La Comunitat general del diumenge, celebrada com a final dels esmentats exercicis fou un acte brillantíssim.

Celebram moltíssim la millora que experimenta nostre company Joan Casellas,

lo qui després d'haverli practicat una operació bastant difícil per un tumor interior, sembla que anirà be, gracies als bons cuidados dels senyors Mascoró de Banyolas y Manlleu, y als metges Busquets y Costa.

Dimecres d'aquesta setmana se farà la festa anomenada del Roser, com es costum en tots los anys.

Notas ciclistas

Segons rumors, se tracta d'organisar una carrera de Saragossa a Barcelona, per la tardor vinient; sembla que's concediran importants premis en metálics, que asseguraran lo concurs dels corredors estrangers y estimularán als d'aquí pera fer una carrera bonica.

Lo trajecte a recorre es de trescents y pico de kilòmetres.

Amunt y a preparar's!

VARIETATS

Lo matxo d'en Trumfas

En Pan Trumfas era un xicot molt toco, que acreditava la marca de fábrica del seu pare; un pagés que tenia moltes terres y diners.

Arribà un dia que, vulguent barrinar quelcún lo magi del pare d'en Pau, se li ocorregué enviar son fill a ciutat pera que s'enllestís; pera lo qual se feren los preparatius, y quan tot estigué a punt de solfa, digué lo Trumfas pare a la trumfa novella:

— Mira noi, ton pare t'envia a ciutat pera que coneixis lo món y vingas fet un home apte pera tot, y principalment pera ésser lo rey de nostra comarca. Gasta tot lo que hagas de menester, y tant prompte com se t'acabi alguna cosa m'ho envias a dir.

Allissinat d'aquesta manera, emprengué son viatge, en Pan Trumfas, a cavall d'un matxo. Però, vengué aquí que, com lo noi no

era gayre bon cavaller, y lo matxo era animós, va passar que a mida que l'animal trotava, en Trumfas fill, s'anava escorrent esquena avall, fins que al poch rato se trobava a las ancas del animal, d'ahont per moments anava a caute.

Alashoras, lo xicot, arrapant'se fort ab las mans, a las fítxas de la sella, se girà cap al mosso que'l seguia a poch's passos, y diguentse: — are es meya, — cridà ab veu autoritaria:

— Ramón, vas a casa y digas al pare que't dongui un altre matxo. Que aquest se m'acabi!

ENDEVINALLA

Soch animal d'aygua, puig quan neva o plou m'aixampo, m'esponjo, m'enlayro nifanós.

Mes plego las alas en quant surt lo sol, y corro a amagar-me, neullit, a un recó.

La solució demà

XARADA

La hi es en tota ocasió negació;

Hu-dos es vehí apropé del vuyt;

Dos-ters a si la infia'l vent va corrent.

Instruix quan es com cal moralisa quan es noble y'l libre que més te'l poble lo qui porta'l nom totol.

LLECH.

La solució demà

ACROSTICH

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Substituir los punts per lletres que llegidas horizontalment donguin noms d'aus y las estrelles per lletres que verticalment donguin lo nom d'un altre au.

FRANCESC ANGLADA.

La solució demà

Solució a la endevinalla d'ahir

LO PEIX Y LA XARXA DE PESCAR.

A la targeta

«LA VEU DE CATALUNYA».

Al rombo

T	T
P	R
P	R
O	R
R	D
A	R
A	R
A	A

Espectacles

Teatre Català. — Roma. — Ayuy dilluns. — Benefici de la distingida actriu donya Soletat Masriera. Lo public y un musich de regiment. — A dos quarts de nou.

Retrada a la saleta 1 pesseta 5 centims. — Al segon pis 2 rs.

Teatre Lirich. — Es lo collien més cómodo, elegant d'Espanya. Compagnia del Teatre de la Comedia de Madrid. Què da obert l'abon. Végine ilustre.

Teatre de Novetats. Compagnia de opera. — Ayuy dilluns. XXI d'abon. Dia de Noia. La aplaudida opera en quatre actes del mestre Andria La Pouppe. — A dos quarts de nou.

Eldorado. Teatre de Catalunya. — Ayuy dilluns. Benefici de la distingida actriu donya Soletat Masriera. Amor en gaudrà dosidichs a el guapo y el fco; verduleras honradas. — El trahuco, o Pepi Tonet, y Helot. — Estreno de La paudera y El monagillo.

Tivoli. Compagnia de zarzuela y ópera espanyola. — Marina ópera en 3 actes y lo acte segon de Orfeo.

Nou Retiro. Grans magias. Lo vinent dia, sapre. Benefici del notable primer actor y director don Antoni Labadía, ab la grandiosa comedia de magia La Alameda del diablo. En ensaig Urgenda la desconocida pera quina obra vengat pintant un decorat exprofes. — A bono. Segueix obert per 2 funcions.

Quatre Gats. Patinat-lis tota los dilluns dimanches y divendres nit. Dilluns y dimanches tarde.

Saló Mágich. Ramba del Centro. — Visión fantástica y otras cosas. Diversió pera las familias.

Sociedad Cinematográfica Internacional. Plana de Catalunya (antiga armeria Enech). Exhibicions diarias de 4 tarde a 12 nit; festiu de 10 a 1 matí.

Motographie Marti. Ramba d'Estadís. Academia de Ciencias. Sessions cinematográficas de 6 tarde a 12 nit. — Ayuy nou program.

Imprempta «LA VEU DE CATALUNYA» Santa Mónica, 2.

GUANO PINKLEY ERNEST COULET

39, Ronda de Sant Pere 39, -- Barcelona.

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació a ports americans del Atlántich y N. y S. del Pacífich

Què mes surt de Barcelona y de Odis, vapors pera Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y además ab transbord. pera la línia de Puerto-Rico, Cuba y Estats-Units.

Línia de Filipinas. — Què mes surt de Barcelona vapors pera Port-Saïd, Adén, Colombo, Singapore y Manila. — La carga s'admet dua a la vigília de la sortida.

Línia de Fernando Po. — Què mes surt de Barcelona y de Odis vapors pera Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servey de Tànger. — Lo vapor «Joaquín del Piñero» surt de Odis los dilluns, dimecres y divendres, pera Tànger, Algeiras y Gibraltar, retornant a Odis los dimars, dijous y dissapte.

Pera més informes en Barcelona, Ripoll y Gemp, Pla de Palau, cantó al carrer de la Marquesa.

ULLS DE POLL Y DURICIAS

se curan desseguida usant lo

CALLICIDA ESCRIVÁ

Es de color clar y transparent. No es perillós d'usarlo com moltes de sas imitacions es ignoent. Es facil d'usar se tota dua o tres vegades l'ull de poll o duricia ab lo pinzell netuat en lo CALLICIDA cada volta que s'usa y al cap de 4 o 5 dies cas l'ull de poll.

Estoix, ampolleta y pinzell, 6 rais

Se ven per tot Espanya, Portugal y Américas. A Barcelona, a casa del autor Jaime Escrivá.

Jaume Escrivá, Farmacia de la Estrella. — Fernando VII, 7, (cantonada del carrer d'Arolas, en front lo passatje de Madoc)

HERNIAS (troncaduras) y OBESITAT

S'alicen en absolut ó se curan radicalment ab los invents privilegiats del ortopedich especialista don Pere Ramon, distingit excepcionalment per la Real Academia de Medicina. Las personas del un ó del altre sexe que hagin de careres y sanguin trencats ó pateixin d'algun altre defecte de las regions abdominal o inguinal, calificant com a incurable, poden curarse ólograr una correcció absoluta ab poch mesos, com ho logren tots los que visitan lo despatx del esmentat ortopedich, ó demanen lo folletó que s'envia gratis.

Carrer del Carme, número 38, primer pis, Barcelona

sens interès alenatant, se deixa sobre robes, joyas, mobles, gèneros y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab lo diposit correspondent.

Mercaders, 10, principal. — Hi ha despaig particular

GABINET MÉDICH ESPANYOL

dedicat a la curació de las malalties de las

Vías urinarias

DEL HOME Y DE LA DONA

Honoraris médichs. — CORTS (Granvia), 222, primer

Ferro, Manganés, Fosfat de cal

Vegetals Tonic-Esmentals

Noves joyas en la ciut crítica ab la sanch pobre, organisme desmillorat, descoloriment, cansament, irregularitats en las sas funcions: més de 300 metjes han certificat lo resultat de las

PÍLDORAS DE SALUD TRAYNER

(La robustesa del més bell sexe)

Fan venir gana, modifiquen los temperaments raquíticos, desarrollan y hermosean lo cos. Demanan los folletos ab las instruccions de TRAYNER, farmacéutic — Diposit: Madrid, M. Garcia. — Barcelona: Societat farmacéutica, J. Uriach y Companyia, Dr. J. Andreu, Succesor de B. Buñil, — Tarragona: Dr. Cuchí. — Lloreda: Dr. Francisco Altisent. — Girona: Doctor Joan Amatller.

DEU ANYS SEGUITS D'EXIT

La epilepsia (mal de Sant Pau), histèrich, convulsions, vèrtichs, tremolors, insomnie, migraña, dolors neurálgichs, palpitations y demás accidents nerviosos, son curat sempre ab l'ELIXIR BELTRAN — 12 anys de gran exit!

Venda: FARMACIA BERTRAN, Junqueras, 2

NERVIS

La epilepsia (mal de Sant Pau), histèrich, convulsions, vèrtichs, tremolors, insomnie, migraña, dolors neurálgichs, palpitations y demás accidents nerviosos, son curat sempre ab l'ELIXIR BELTRAN — 12 anys de gran exit!

Venda: FARMACIA BERTRAN, Junqueras, 2

CURA LO VENTRELL

La perla antiagastrálgica del Dr. Delgado

Remey radical contra las malalties del ventrell, ja sia dolor, coragre, vómites després de menjar, desgana, debilitat del ventrell, mal gust de boca, disenteria, y en general totas aquellas molalties que se indican en las malalties, sean ó no dolorosas. — Diposit: Central a Sevilla: Farmacia «El Globo», Tetuan, 20. — A BARCELONA: Farmacias de la Estrella, Fernando VII, 7, de «El Globo», Plana Real; de Borrell germans; Doctor Andreu, y Uriach y C.

PISOS para llogar.

Carrer Nou Sant Francesch, 27. Grans, bonas vistas, aygua abundant. Bona portada.

Hi ha para deixar diferents quantitats en lletres y hipoteca, Mun. anar, 50 t. ror (Gracia), xadà Gorga, de 3 a 6; festiu, de 10 a 1.

Bicicleta y Pug, Valldonzella, 6 int.

VI D'OSTRAS del Dr. BASTRE y SANCHEZ. Amenda la gana y es un poderós confortant pera las personas debils y delicadas del ventrell. Es ayua y pot pendres indistintament, en tota mena de menjars. De venda, Hospital, 109.

Diner al acte ab toca reserva en primera ó segona hipoteca a per 100 any y ab lletres 12 per 100 mes. A pro, lletres, comerciantes indistincts, na de feyts, gèneros, papeletas d'empuny y joyas. Ronda St. Antoni, 16, magatzem de 9 a 1, y Ronda Universitat, 6, 2.º, 1.º, de 2 a 3.

Se desitjan locals capassos de 500 metres quadrats, 5 h foras y vapor disponible en diferents pisos; dirigirse per escrit A. C. 10 — Ronda Centro, 57. C. Anuncia.

FEMS Establida veritable, sense cap classe de barreja. Es lo millor adiu pera las terras. Se ven al engros y a la menuda.

Carrer de Sepúlveda, 39, Barcelona

Capitalistas Negoci de grans beneficis. Intermediar carrer Montaner, 30, tercer pis, Gracia, xadà Gorga, de 10 a 6.

Bicicleta per vendre vich e durant tot lo dia, menes de 10 a 12 y de 2 a 6. Gualt, 4, segon via.

Aygua Minero-Medicinal Natural de la Font

—PURGANT—

RUBINAT-LLOORACH

25 ANYS D'EXIT UNIVERSAL

Superior a todas las ayguas cloruradas y magnesiadas

BROLLA de la mateixa den: NO ES DE POU, com ho son moltes de sas similars. Unica que purga immediatament a petitas dosis y sense irrita.

Combat maravellosament totas las malalties del aparat digestiu.

S'emples particularment pera corregir las malalties següents: Constipació cansadora de ventre, infarts crónichs del fetje y melsa obstruccions viscerales, desordres funcionals del ventrell y budells, febres y diposits biliosos, febres tifoides, congestions cerebrals, afeccions horpéticas, febre groga, escrófulas (tumors frets), obesitat (grosaria), etc.

Exigir sempre en las ampollas la etiqueta groga, portant aquest escut ab lo nom de Rubinat, la firma y rubrica del DR. LLOORACH en lo coll de las mateixas

Se ven en todas las farmacias, diposits d'ayguas minerals y droguarias al engros.

Administració y oficinas: Corts, 233, antresol. — Barcelona

DOLOR reumático, inflamatori, neurálgich, gotós, afeccions catarrals y las produhidas per causes atmosféricas. Curació radical y absoluta inmediatament, inalterable, usant la Flaca pero-membrana RAMON (insagrada al gloriós mèdich doctor Letamendi. Demanen prospectes en las bonas camiserías. També se s'envian.

Carrer del CARME, núm. 33, primer pis. — Barcelona

ACADEMIA MERCANTIL

de Reforma de lletres, Aritmética, Teneduria de llibres, etc., idiomas y correspondencia; de set a nou de la nit.

CENTRE DE CONFERENCIAS

del Batalloriat y Asignaturas universitarias. — Carrer de Casp, 71, (Col·legi de Sant Lluís Gonzaga).

NOTA. — Pera la jovent que no cursen carrera ha creat aquesta Academia Conferencias de literatura, Declamació y Composició literaria, en lasauals, jant ab la teoria correspondent, s'hi donará l'importancia deguda a la practica i semblansa de las mes renomnadas Academias del estranger.

L'ARXIU

Llibreria de Joan Baptista Batlle

Tapineria, núm. 48

Compra y venda de llibres antics. Aquesta llibreria s'especializa també de proporcionar a sos clients totes las obras, tant antigues com modernes, referents a Catalunya.

Publica periodichment catàlegs, que envia de franch a sos clients.

74 DEU SALVI A LA REYNA!

afegí grantee vers lo tinten, es la primera vegada que sentí parlar de las incertituds legals respecte de la successió? Vos no desitjeu sino conèixer al verader hereu?

— Segurament, mormolà Teddy qu'encara no s'havia refet de la sorpresa. Jo'm creya que tothom, lo rey, lo govern, y en una paraula, la nació entera, considerava com a natural l'accessió de la primpeesa.

Los llavis d'Sturminger tingueren un somriure sarcástich.

Los llavis de Sturminger tingueren un somriure sarcástich.

— Han fet tot lo que han sapigut pera donar aquest aspecte a l'assumpit. Guillem II, sempre ha detestat al sen germà. Los ministres suscitarien una guerra civil avans de cedir lo poder a un amo que tomen; y naturalment, la patoloya ignorant está prompta a aclamar a una joveneta bonica, de la que no saben res, abans que un home de seixanta anys que sempre'ls ha plantat cara. No obstant, jo m'hauria pensat que un fill de lord Wisbeach no podia ignorar los drets del Duch de Cumberland, per mince que hagués sigut lo profit tret en públic. Son Altesa Real preferíx que la successió estigué oberta a fi de pondre las midas necessarias pera l'afirmació de sos drets.

DEU SALVI A LA REYNA!

coronat rey d'Inglaterra; sos dos caps se troban a las monedas y son nom precedia al de la seva dona en los documents jurídichs del regne.

— La diferencia entre las lleys inglesas y francesas, seria, donchs, que a Fransa la dona es completament excluida, mentres que a Inglaterra, tot y no podent regnar ella mateixa, pot transmetre la corona a son fill ó a son marit?

— Al sen fill, sense cap dubte; no hi ha precedent per lo que toca al marit. Examinem novament lo cas de la emperatritz Mand.

A la mort d'Esteve, que morí sense deixar fills, fou son fill Enrich que pujà al tron, per més que Mand va viure encara tretze anys més! Com hauria estat possible això, si s'hagués considerat a Esteve com un usurpador? Mand hauria desembarcat a Inglaterra com Carlos II, y hauria comenat la seva fetxa desde la mort de son pare.

Hervoy no sabia que respondre a un raonament tant plausible y que a pesar son, no deixava de ferli impressió.

— Passam a temps menos antichs en que las donas han pujat realment al tron.

— Hi aniré d'aquí un instant. Encara queda un precedent que dona molta llum, y molt interessant sobre la qüestió. Vull par-

DEU SALVI A LA REYNA!

lley, per lo que té que veure ab la Corona, sembla particular a Inglaterra, encara que modelada sobre la lley feudal universal pera las dignitats hereditaries. La regla del dret feudal en tots los païssos sembla haver estat que una dona podia transmetre, però no tenir feu. Veyem la tendència? Un feu era mirat com un cens militar, una dona no podia fer aquest servay militar, y per lo tant, no podia heretar lo feu mateixa, si bé podia transmetre'l al sen fill.

— Y pel sen marit? — interrompé Metcalfe, que volia semblar auditor imparcial.

— Aquest estava regularisat pel dret que tenia'l senyor feudal d'escullir un espós pera una hereua orfa. D'aquest modo, de fet donava lo feu per segona vegada. Pero vosaltres recordareu lo cas de Libilla, la hereua del tron de Jerusalem, no es veritat?

— Casarse ab Guy de Luisignan, que tot seguit fou coronat com a rey y tractat com a sobor. Us recordeu dels temors del poble ingles quan va saberse que Marta anava a maridar-se ab Felip d'Espanya. Wyat va alçar una rebelió pera impedirho. Sens dubte la teoria era que l'acts sol del casament investia a Felip de l'autoritat real. Lo contracte de matrimoni onclohia tota mena de clausulas estrictas pera impedirho. Donchs fou